

© Copyright 2013 Dagblad De Limburger / Limburgs Dagblad.
Het auteursrecht, ook ten aanzien van artikel 15 AW, wordt
uitdrukkelijk voorbehouden. Dinsdag, 02 september 2014

OPENING ACADEMISCH JAAR

Geef vrouwelijke prof ruim baan

Er zijn veel te weinig vrouwen in de top van de wetenschap. Ook bij de Universiteit Maastricht is slechts twintig procent van de hoogleraren vrouw. En dus stak de UM gisteren bij de start van het academisch jaar de hand in eigen boezem met een symposium over dit heikele onderwerp.

door Ivar Hoekstra

Nederland moet zich diep schamen. In Europa hangelen wij met België, Luxemburg en Cyprus stijf onderaan. Cyprus stijf onderaan. Cyprus stijf onderaan. Cyprus stijf onderaan.

Dat Maastricht bij de opening van het nieuwe academisch jaar de koe bij de hoers vat, is dapper. Want al doet de UM het met een derde plek in Nederland als universiteit niet eens zo slecht, ook hier is het aantal vrouwelijke hoogleraren erg laag. 'Duitsland doet het wat dat betreft beter', zegt bestuursvoorzitter Martin Paul, zelf van Duitse afkomst. Al hoewel onze bureauren zich met een magere middenmoot positie ook niet op de borst te kloppen.

'Het probleem is dat ook op Duitse universiteiten een echte mannen-cultuur heerst', zegt professor dr. Ursula Nelles, rector magnificus van de universiteit Münster. Nelles is van het kortere type, een zestiger jopluk gripower. Om als vrouw de academische top te bereiken, moet je niet aalbaar maar weerbaar zijn. 'Mannelijke hoogleraren nemen meer bezit van de ruimte: ze verhoeren hun stem, slaan op raddi. Ze durven persoonlijkheid uit te stralen. Vrouwen heb-

De panelleden van het symposium over vrouwen in de wetenschap. Naomi

ben daar moeie mee.' En dus heeft Nelles op haar Duitse universiteit een mentorprogramma voor jonge, talentvolle vrouwelijke academici ontworpen. Eén van de beginselen: stevige salarisonderhandelingen. 'Want ook daarin zijn vrouwen te gastwee.' Een van de jonge academici die ik als mentor begeleid heb, kon kiezen uit vier universiteiten. Ze vroeg mij of ik wilde helpen met de onderhandelingen. Ik kan u verzekeren dat ze nu echt niet minder salaris krijgt dan haar mannelijke collega's.

Gewoon dus wat lesjes in mannelijke assertiviteit en de weg naar de top ligt open voor vrouwelijke academici. Helgas was het maar zo simpel. Volgens Naomi Ellemers, professor psychologie en organisatielid aan de universiteit van Leiden, is het uiterst complexe materie. 'Als vrouwen zich in hun werk als mannen gaan gedragen, krijgt je het volgende verwijt: we hebben juist vrouwen aangenomen omdat die voor een andere, meer gevarieerde steer zouden zorgen op de werkvloer.'

Probleem is, dat mannen en vrouwen een verkeerd beeld van elkaar hebben. Ellemers: 'Vooruitend worden de verschillen tussen de twee seksen benadrukt. Maar die verschillen hebben we groter gemaakt zelf gecreëerd. Uit tientallen onderzoeken gedaan naar de verschillen tussen man en vrouw kwam naar voren dat er maar twee echt grote verschillen zijn: mannen lijken meer porno en zijn fysiek wat anders.'

We lijken dus heel veel op elkaar maar omdat we denken totaal anders te zijn, duwen we elkaar onbewust in een hoek. 'Vrouwen krijgen te horen, je bent zo goed met mensen of je bent zo leuk met kinderen! Dan duf je ze onbewust al in de verzogende, zachte hoek.' Om te illustreren hoe sterk die man/vrouw-vooroordelen in ons brein verankert zitten, haalt Ellemers het verhaal aan van een vrouw, Jennifer, die een man werd. 'Jennifer onderging een geslachtsoperatie en werd vervolgens als man totaal anders benadrukt. Serieuzer genomen, minder onderbroken als hij sprak en hij kreeg een hoger salaris. Dus ook al denken we niet te discrimineren op seksse, we doen het onbewust toch. 'We moeten accepteren dat een eerlijke afweging ma-

ken moeilijk is als we ons niet bewust zijn van die cultureel bepaalde vooroordelen. Ook al heb je als universiteit of bedrijf gelijkheid tussen man en vrouw nog zo hoog in het vaandel staan, om de kloof echt te sluiten is een cultureel omvorming nodig. Doodsonde en onnodig, meent professor Catholijn Jonker van het Nederlandse netwerk van vrouwelijke professoren. 'Met goede afspraken en meer flexibiliteit van collega's en werkgever, blijkt dat het prima mogelijk is om als jonge moeder wetenschappelijk carrière te maken. En waarom ligt de bal altijd bij moeders en niet bij vaders? Ik spreek daarom op mijn universiteit ook jonge vaders op hun verantwoordelijkheid aan.'

Er zijn maar twee mannen kijken meer porno en zijn fysiek wat anders.

Professor Naomi Ellemers

Ellemers, Catholijn Jonker, Ursula Nelles, Diederik van Wassenaer, Tina Kulow en Simone van Trier (vanaf links). foto Harry Heuts